

Maa- ja metsätalousministeriö
Luonnonvaraosasto

LAUSUNTO Tornionjoen kalastusalueen kalastussäännön 16 §:n mukaisista ja vuotta 2015 koskevista neuvotteluista Ruotsin kanssa

1. *Kiinteiden pyydysten käyttö lohen pyyntiin merialueella sallittaisiin aloitettavan aikaisintaan kesäkuun 25 päivänä.*

Lapin liitto lausuu kantanaan:

Suomen tulisi neuvotteluissa aktiivisesti tavoitella kansallisen lohistrategian velvoittamana kalastuksen rakenteen harmonisointia Ruotsin kanssa. Edellisestä johtuen kiinteiden pyydysten käyttö lohen pyyntiin merialueella tulisi aloittaa yhtäaikaaisesti molempien valtioiden osalta. Pyynnin yhtä- aikaistamisen edellytysten täytyessä esitetty aloitusajankohta kesäkuun 25 päivä on hyväksyttävissä.

2. *Lohen kalastuskautta kulkuverkoilla ja kulteella lyhennettäisiin siten, että sallitusta kaudesta poistettaisiin juhannuksen jälkeiset kaksi viikonloppua.*

Lapin liitto lausuu kantanaan että;

Kalastussäännön 16§:n mukaan ministeriön esitykselle ei nähdä perusteita huomioiden kesän 2014 nousukalojen määrä. Lapin liitto pitää tärkeänä, että kulkuverkko ja kulle pyynnin osalta kyseisen kalastusoikeuden harjoittajat veloitettaisiin saalisilmoituksiin ja saalistilastointiin. Lisäksi tulisi huomiota kiinnittää riittävään valvontaan ja läpinäkyvyyteen mm. pyyntioikeuksien suhteen.

3. *Jokialueella lohen, taimenen ja muiden lajien (siika) kalastus kulkuverkolla saisi harjoittaa enintään 90 metrin pituisella verkolla (nykyinen sääntö mahdollistaa 120 metriä).*

Lapin liitto lausuu kantanaan että;

Kannatamme ministeriön esitystä jokialueella lohen ja muiden lajien (siika) kulkuverkkojen pituuden rajoittamista enintään 90 metriin. Lisäksi esitämme, että selkeyden vuoksi kohdan 3 tekstistä tulee poista sana "taimenen".

Perustelu: Kalastussäännön 24 artiklan yksityiskohtaisten perusteluiden (HE 264/2009) mukaan *kulkuverkolla tai kulteella kalaväylällä kalastettaessa on vähintään puolet väylän leveydestä oltava aina avoinna kalan vapaaseen kulkuun. Vesilain 587/2011 pykälän 6 mukaan joessa on syvimällä kohdalla väylä veden vapaata juoksua, kulkemista, puutavaran uittoa ja kalan kulkua varten (valtaväylä), joka on kolmannes keskivedenkorkeuden mukaisesta joen leveydestä. Kalastuslain 24 §:n mukaan joessa sekä vesilain 1 luvun 6 §:ssä tarkoitettussa salmessa tai kapeikossa on pidettävä valtaväylä auki kalan kulkua varten niin kuin vesilaissa säädetään.*

4. *Lohen kalastuksessa jokialueella alettaisiin soveltaa kalastajakohtaista kausikiintiötä ja sallittaisiin enintään viiden lohen saaliiksi ottaminen kalastajaa ja vuotta kohti.*

Lapin liitto lausuu kantanaan että;

Periaatteena kannatettava, että lupakohtainen kausikiintiö ja saaliin ilmoittamisvelvollisuus tulisi ottaa käyttöön mahdollisimman pian. Tällä hetkellä emme näe kuitenkaan perusteita kausikiintiön soveltamiselle esitetyllä tavalla. Soveltaminen edellyttäisi mm. lohistrategian mukaisesti kiintiöintiin liittyvää perusedellytystä, että kaikki saaliiksi saatu kala tulee merkitä. Ajatusta tulee kehittää ja kiintiöintiin siirtyä kun saalistilastointi ja riittävät valvonnan resurssit ovat kunnossa. Lisäksi kiintiöiden jakoperusteet tulee olla perusteellisesti selvitetty. Vuodelle 2015 kausikohtaista viiden kalan kiintiötä voidaan harkita annettavaksi suosituksena.

5. *Lohen ja siian kalastus lipolla sallittaisiin jokialueella kalastussäännön liitteen 2 apajapaikoissa koko kesäkuun ajan.*

Lapin liitto lausuu kantanaan että;

Kannatamme ministeriön esitystä, sillä lohen ja siian lippoaminen on perinteinen kalastusmuoto ja tärkeä ohjelmalvelu kalastusmatkailulle.

6. *Lohen vapakalastuksessa putkipierholla (spinnfluga) jokialueella sallittaisiin enintään yhden yksihaaraisen koukun (kitakoko enintään 12 mm) ja enintään 60 gramman heittopainon käyttämisestä sekä 150–200 senttimetrin pitkän tapsisiiman ja 30–50 senttimetrin pitkän paino siiman käyttämisestä.)*

Lapin liitto lausuu kantanaan että;

Kannatamme lämpimästi ministeriön esitystä.

Lisäksi Lapin liitto lausuu, että;

- **Jokialueen ja jokisuun valvontaresursseja tulisi lisätä.**

Perustelu: Tornionjoen kalastussäännön 21 §:n mukaan ”kummankin sopimuspuolen on toimittava siten, että riittävä määrä kalastusvalvoja nimitetään ja että valvonta on riittävä”. Tämän hetken valvontaresurssit ovat riittämättömät 500 km:n jokialueen valvontaan. Tornio-Muoniojoen alueelle tarvitaan kolme maakohtaista (yhteensä 6) kalastuksen valvojaa alueen laajuuden takia. Maiden tulee varmistaa vuosittaisen yhteisvalvonnan resurssit ja jatkuvuus.

- **Lohen ja (taimenen) kalastus vapakalastusvälineillä tulisi päättyä 15.8.**

Perustelu: Lapin liitto suosittaa, että lohen kalastus vapakalastusvälineillä päättyisi 15.8. Toimenpiteellä vahvistettaisiin Tornionjoen lohikannan kasvuedellytyksiä jatkamalla kutukalojen rauhoitusaikaa. Elokuun kahden viimeisen viikon kalastuksen merkitys kalastusmatkailulle tulisi selvittää perusteellisemmin.

- **Nostokoukun käyttö tulisi sallia.**

Perustelut: Nostokoukun käyttäminen veneessä parantaa turvallisuutta.

Rovaniemellä 6.2.2015

Maiju Hyry yhteysjohtaja

Lassi Kontiosalo luonnonvara-asiantuntija